

Ā LECHTICI I VOĀ~Ā•Ā CI

ĀšterĀ½, 24 Ā•ervenec 2018

NENĀ• PES, JAKO PES... KdyĀ¾ si pĀ™edstavĀ-me malinkou Ā•ivavu a obĀ™Ā-ho vlkodava, kaĀ¾dĀ©ho z nĀ;s jistĀ› napadne otĀ;zka: Jak je moĀ¾nĀ©, Ā¾e vĀ;jechna psĀ- plemena pochĀ;zĀ- z vlka? Dnes uĀ¾ mĀ-Ā¾eme bezpochyby Ā™Ā-ct, Ā¾e pradĀ›dem vĀ;jech psĀ-ch plemen je opravdu vlk obecnĀ½ â€“ Canis lupus. Jak k tomu ale mohlo dojĀ-t?

PravĀ›cĀ- vlci nemĀ›li za sebou historii nelĀ-tostnĀ©ho pronĀ;sledovĀ;nĀ-, proto nebyli tak plaĀĀ-, jako vlci dneĀ;nĀ-. DokĀ;zali si poradit i s tĀ-m, co pravĀ›cĀ- lidĀ© nezkonsumovali, proto se zaĀ•ali stahovat kolem lidskĀ½ch osad. ProĀ• by se vlk namĀ;jhal lovit, kdyĀ¾ mu potrava leĀ¾ela pĀ™Ā-mo pod Ā•umĀ;jkemâ€!

Vlk se pak promĀ›nil ve psa ve chvĀ-li, kdy si lidĀ© ochoĀ•ili vĀ•Ā- Ā;tĀ›Ā-ata a ta jej pĀ™ijala jako vĀ-dce smeĀ•ky mĀ-sto samotnĀ©ho vlka. Byli to nejen vynikajĀ-cĀ- loveĀ•tĀ- pomocnĀ-ci, ale takĀ© hlĀ-daĀ•i. V tĀ©to roli se po boku Ā•lovĀ›ka objevil na StĀ™ednĀ-m vĀ½chodĀ› jĀ¾ dĀ™Ā-ve neĀ¾ ve starĀĀ- dobĀ› kamennĀ©. ZkoumĀ;nĀ-m DNA vĀ-dci odhalujĀ- tato tajemstvĀ- dĀ;jvnĀ© minulosti. TĀ-m, Ā¾e porovnali DNA mumifikovanĀ½ch psĀ- z rĀ-znĀ½ch koutĀ- svĀ›ta a souĀ•asnĀ½ch psĀ-, dokĀ;zali, Ā¾e i americkĀ;j plemena psĀ- pochĀ;zĀ- z euroasijskĀ½ch vlkĀ-. Do Ameriky se tedy museli dostat společnĀ› s lidmi v dobĀ›, kdy jeĀ;tĀ› nebyly kontinenty rozdĀ›leny oceĀ;nem.

Na poĀ•Ā;tku domestikace Ā;jlechtĀli lidĀ© psy pĀ™edevĀĀ-m kvĀ-li jejich povaze a vĀ½konu pĀ™i lovu, vzhled byl aĀ¾ na druhĀ©m mĀ-stĀ›. DneĀ;nĀ- plemena se naopak vyznaĀ•ujĀ- velkou variabilitou ve vzhledu. StaĀ•Ā- se podĀ-vat na miniaturnĀ- Ā•ivavy ve srovnĀ;nĀ- s obĀ™Ā-mi irskĀ½mi vlkodavy.

NapĀ™Ā-klad v Asii existuje dlouhĀ;j tradice Ā;jlechtĀ›nĀ- pro vzhled. JiĀ¾ pĀ™ed pĀ›ti tisĀ-ci lety byli pro ozdobu Ā•Ā-nskĀ½ch cĀ-saĀ™skĀ½ch palĀ;jcĀ- Ā;jlechtĀ›ni malĀ- â€žpolĀ;tĀ;jĀ™ovĀ- psiâ€œ. Proces miniaturizace plemen vedl k vĀ½voji trpasliĀ•ch psĀ-, kteĀ™Ā- si bĀ›hem staletĀ- zĀ-skali velkou oblibu mezi Ā;jlechtou. A jsou oblĀ-benĀ½mi mazlĀ-Ā•ky i v dneĀ;nĀ- dobĀ›. Ā lechtĀ›nĀ- rĀ-znĀ½ch plemen psĀ- se rozjelo pĀ™edevĀĀ-m v obdobĀ- prĀ-myslovĀ© revoluce. Na sklonku 19. stoletĀ- bylo vystavovĀ;nĀ- psĀ- oblĀ-benou zĀ;jbavou. Ā lechtitelĀ© se vĀ-ce zamĀ›Ā™ovali na vzhled a tak rostl poĀ•et a zĀ;jroveĀ- rozmanitost novĀ› uznanĀ½ch psĀ-ch plemen.

Dějiny psů - staly se z klidných typů psů po tisíce let v podstatě stejné. První místo se nikdo nepokusil definovat oficiálně - psů - plemeno, zlom nastal v roce 1867, kdy byla uveřejněna práce Psi britských ostrovů. Toto prvně uvedlo z klidných - charakteristiky 35 plemen psů a zavedla tak pojem plemenného standardu - přesného popisu ideálního -ho vzhledu psa, podle něhož se posuzuje dané plemeno.

Založení Kennel Clubu

Roku 1873 byl v Británii založen první kynologický klub (Kennel Club), který uveřejnil vlastní plemenné standardy pro 40 psů - ch plemen. Kromě toho klub ustanovil další - další opatření. Pokud má být určité plemeno oficiálně uznáno, musí být registrováno kynologickým klubem.

Americký kynologický klub (AKC) byl založen roku 1883. Evropské sdružení - Federation Cynologique Internationale (FCI) vzniklo roku 1911.

Počet psů - ch plemen neustále stoupal, ale protože kynologické organizace působily samostatně, uznávala se v různých zemích různé plemena. Dnes je na celém světě okolo 500 různých plemen (asi 338 jich eviduje FCI, ostatní - se přidávají mezi plemena neuznaná).

Rádce pro milovníky psů,

Paul McGreevy, Argo,
2005